

Zápis ze 6. zasedání Monitorovacího výboru Strategického plánu Společné zemědělské politiky 2023–2027

Datum a čas konání: 18. června 2024, 9:00 – 14:30

Místo konání: Vzdělávací a informační centrum FLORET, Květnové náměstí 391, Průhonice

Jednání řídil: Ing. Pavel Sekáč, Ph.D., předseda MV SP SZP

Zapsala: Ing. Margita Malá

PROGRAM JEDNÁNÍ MONITOROVACÍHO VÝBORU SP SZP 2023–2027

- 1) Úvodní slovo
- 2) Informace o Výroční zprávě o výkonnosti za rok 2023
- 3) Informace o 2. a 3. změně Strategického plánu SZP
- 4) Stav implementace SP SZP 2023–2027
- 5) Preferenční kritéria pro intervence vyhlášené ve 4. kole příjmu
- 6) Hodnocení Strategického plánu SP SZP 2023–2027
- 7) Naplňování komunikační strategie v roce 2024
- 8) Další, závěr

Při počtu 27 hlasujících členů a náhradníků Monitorovacího výboru SP SZP 2023–2027 (dále jen „MV SP SZP“) byl výbor usnášeníschopný. V průběhu jednání se počet hlasujících členů zvýšil na 33.

Přílohy:

- 1) Prezenční listina
- 2) Prezentace z jednání

BOD 1) ÚVODNÍ SLOVO

Pavel Sekáč (předseda MV)

Privítal členy MV SP SZP a zástupce Evropské komise (dále jen „EK“) a zahájil 6. jednání MV SP SZP. Na tomto jednání bylo v okamžiku zahájení přítomno 27 hlasujících členů MV SP SZP z celkových 44 členů a MV SP SZP byl tímto usnášeníschopný. Členům MV SP SZP představil program jednání a vyzval je k předložení návrhů na jeho doplnění. Informoval, že bodů k jednání bude 8 a následně je představil. Nejprve proběhne jednání o výroční zprávě o výkonnosti za rok 2023, poté se probere 2. a 3. změna Strategického plánu SZP, stav implementace SP SZP, preferenční kritéria pro intervence vyhlášené ve 4. kole příjmu, hodnocení Strategického plánu SZP a naplňování komunikační strategie

v roce 2024. Nikdo z přítomných členů MV SP SZP neměl žádné připomínky k návrhu programu jednání. **Následně byl program jednání jednomyslně schválen.**

Privítal zástupce Evropské komise (dále jen „EK – DG AGRI“) ředitelku strategické jednotky C pro strategické plány paní Christinu Borchmann, dále pana Pavla Povolného a paní Marinu Valenčíkovou.

Zdůraznil, že jedním z bodů jednání bude diskuse ke změnám SP SZP pro rok 2024 a následující. Ke kritickým oblastem proběhla jednání pracovních skupin MV SP SZP a poděkoval za aktivní zapojení do těchto diskusí. Následně předal slovo zástupcům EK.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Poděkovala za pozvání na toto jednání MV SP SZP a uvedla, že předchozí den proběhlo výroční přezkumné jednání se zástupci MZe a že se těší na dnešní diskusi s partnery v MV SP SZP. Informovala, že v návaznosti na stávky zemědělců napříč EU, které proběhly na začátku tohoto roku, přijala EK ve velmi rychlém časovém rámci opatření na zjednodušení administrace a snížení administrativní zátěže v rámci SP SZP. Dále informovala o druhé změně SP SZP (ČR využila možnost legislativní výjimky z DZES 8), která je naplánována k adopci v pátek, dne 21. června. Zdůraznila, že EK intenzivně diskutovala i další návrhy na zjednodušení, například proces změn strategických plánů nebo racionalizaci kontrol. Zjednodušila se metodika takzvaného hodnocení kvality integrovaného administrativního a kontrolního systému. Komise také navrhla druhou změnu hlavních základních aktů, které upravují strategické plány SZP, a tyto návrhy byly přijaty jak Radou, tak Evropským parlamentem a vstoupily v platnost k 25. 5. 2024. Zjednodušení se dále týká především DZES 6, 7 a 8 a dále budou od kontrol a sankcí osvobozeni malí farmáři s výměrou do 10 ha. Nyní je v kompetenci členských států, aby si upravili své podmínky DZES a využili tuto flexibilitu a je si vědoma, že toto bude i předmětem dnešní diskuse v rámci třetí změny SP SZP.

EK se zabývá již také nastavením SZP po roce 2027, kdy návrhy legislativy budou předloženy v druhé polovině roku 2025 po zveřejnění nového Víceletého finančního rámce. Bude se jednat o agendu nové Evropské komise, která bude ustanovena po nedávno proběhlých volbách do Evropského parlamentu. Musíme tedy vyhodnotit, jak funguje stávající politika a využít získané zkušenosti. Současně je nutné držet se nastavených ambicí stávající SZP. Priority pro politiku do roku 2029 se budou zaměřovat posílení konkurenceschopnosti odvětví i ve vztahu k dovozu, jeho odolnosti, spravedlivých příjmů a rozmanitosti zemědělských systémů, dále také na zvýšení udržitelnosti, přizpůsobení se klimatu a zmírnění jeho dopadů a inovace a zachování vnitřního trhu a zajištění spravedlivějšího potravinového řetězce. Komise také zřídila strategický dialog o budoucnosti zemědělství v EU, který byl zahájen 25. 1. 2024 a vede ho profesor Peter Strohschneider. Výstupy v podobě společných vizí širokého spektra partnerů budou zveřejněny do konce léta 2024.

Dále konstatovala, že implementace SP SZP probíhá úspěšně, i když existují intervence, kde je potřeba zlepšení.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Poděkoval Christině Borchmann za shrnutí stávající situace a konstatoval, že nyní budeme čekat na nové obsazení evropských institucí a Evropské komise po zvolení nového Evropského parlamentu. Okomentoval výstupy strategického dialogu, což je spíše soubor vizí, se kterými se bude dále pracovat. Přislíbil předávání aktuálních informací členům MV SP SZP. Následně zdůraznil, že je potřeba neustále

pracovat na snižování byrokracie, o čemž bude i dnešní diskuse MV. Avšak celý systém SZP je tak tematicky obsáhlý, že jeho důsledkem jsou složité podmínky a pravidla.

BOD 2) INFORMACE O VÝROČNÍ ZPRÁVĚ O VÝKONNOSTI ZA ROK 2023

Josef Tabery (MZe – ředitel odboru Řídicí orgán rozvoje venkova, dále jen „ŘO RV“)

Seznámil s Výroční zprávou o výkonnosti SP SZP za rok 2023. Výroční zpráva je předkládána EK platební agenturou k 15. únoru každého roku až do konce programovacího období. První byla předložena k 15. únoru 2024 za první implementační rok (1. leden až 15. říjen 2023), kde byly realizovány pouze platby pro sektorové intervence ve včelařství. Před předložením byla zpráva projednána s MV procedurou per rollam, tudíž měli všichni prostor se s dokumentem seznámit. Další zpráva bude předložena příští rok a bude reflektovat finanční rok od 16. října 2023 do 15. října 2024. Z pohledu EK bude pojata jako dvouleté zhodnocení s větším důrazem na všechny nové atributy, jako je například nastavení jednotkových částech, plnění indikátorů, milníků či cílů. K Výroční zprávě za rok 2023 byly ze strany EK předloženy technické připomínky a dotazy k jednotkovým částkám v sektoru včelařství, kdy došlo k odchylce mezi vyplacenou částkou a částkou uvedenou v SP SZP. Tyto nejasnosti byly s EK vysvětleny a Výroční zpráva za rok 2023 byla Evropskou komisí schválena. Výroční zpráva je zveřejněna na webu MZe.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Informovala, že všichni tento první rok vnímali trochu jako zkoušku, protože jak bylo vysvětleno, v prvním roce nebylo mnoho výdajů. Z tohoto důvodu měla Evropská komise různé připomínky, zejména technického rázu. Příští rok bude obsahovat Výroční zpráva o výkonnosti kompletní výdaje za všechny intervence. Dále informovala, že z uvedených připomínek budou české instituce lépe připraveni a budou moci si dávat pozor na ty části, které byly připomínkovány.

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 02/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** informace o Výroční zprávě o výkonnosti za rok 2023.

BOD 3) INFORMACE O 2. A 3. ZMĚNĚ STRATEGICKÉHO PLÁNU SZP

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

Tento bod jednání je věnován druhé a třetí změně SP SZP. Celý proces je dle našeho názoru potřeba zefektivnit a uspíšit, protože v rámci předkládaných změn je potřeba operativně reagovat na aktuální potřeby zemědělské veřejnosti a na zkušenosti z prvního roku implementace. Úpravy se týkají všech částí přímých plateb, plošných plateb rozvoje venkova, projektových i sektorových intervencí. Některé změny jsou technické povahy. Zopakoval, že u druhé změny již očekáváme její brzké schválení, jak již potvrdila EK. Druhá změna SP SZP byla předložena 19. 4. 2024 a obsahovala úpravy u přímých plateb – standardy DZES 5, DZES 8 a navazující úpravu celofaremní ekoplatby.

Kateřina Bělinová (MZe – ředitelka odboru přímých plateb)

Představila změny předkládané ve 3. modifikaci SP SZP v oblasti podmíněnosti a přímých plateb. Prezentované úpravy již byly projednány v průběhu května, kdy se konaly dvě pracovní skupiny MV SP SZP. Česká republika bude od roku 2025 zavádět standard DZES 2, což je standard zaměřený na ochranu mokřadů a rašelinišť a ochranu půd bohatých na uhlík. Pracovní skupina projednala vymezení s rozsahem ploch přibližně 100 000 ha, což odpovídá přibližně třem procentům zemědělského půdního fondu. Dále byly diskutovány podmínky, které na těchto plochách budou vyžadovány. Navazuje se na mnohé standardy, zejména standard DZES 6 v oblasti prodloužení pokryvu orné půdy, DZES 1 a 9, které chrání trvalé travní porosty, a dále ještě budeme využívat DZES 5. Na plochách bohatých na uhlík bude navržen zákaz zpracování orné půdy obracením, nicméně s výjimkou ekologického zemědělství.

U standardu DZES 6 bychom rádi využili flexibility, která vyplývá z nově přijatého nařízení Evropského parlamentu a Rady 2024/1468 z letošního roku. Pro letošní rok bychom navrhovali vyjmout z působnosti standardů, respektive vymezeného citlivého období, ekologické zemědělce. Změny dle nařízení 2024/1468 navrhujeme využít i v případě standardů DZES 7, 8 a 9. V rámci podmíněnosti pracovní skupina diskutovala i o nově zaváděnou podmínku tzv. sociální kondicionality, která musí být implementována nejpozději od roku 2025. Pracovní skupina navrhla, že je potřeba co nejjednodušší a nejracionálnější řešení. Systém kontroly bude založen pouze na činnosti příslušných pracovněprávních úřadů. Další změna, která bude v rámci SP SZP navrhována, je úprava definice způsobilého hektaru. V rámci ochrany krajinných prvků je velmi žádoucí, abychom rozšířili působnost způsobilého hektaru a zachovali způsobilost pro platby těm plochám, které byly vyčleňovány pro naplňování cílů v oblasti ochrany životního prostředí a klimatu. To znamená, že ty krajinné prvky, které dosud byly odkresleny ze způsobilé plochy jakožto vnější, zůstanou do budoucna způsobilé. Návazně na to připravujeme metodické, legislativní i technické řešení tak, aby tato změna byla realizována už pro rok 2025. Bude se to týkat jak nově vznikajících krajinných prvků, tak i těch historických.

Další změny jsou navrhovány v podmínkách ekoplátby. Konkrétně se jedná o vypuštění podmínky diverzifikace plodin z podmínek pro standardní ornou půdu. Zdůraznila, že ostatní povinnosti, které se v ekoplátbě vážou ke standardu orné půdy, to znamená zakládání ochranných pásů podél vod, dodávání organické hmoty do půdy, vyčleňování neproduktivních ploch, zůstávají v platnosti. Další úprava se týká úpravy podílu neproduktivních ploch, kdy by zemědělci vyčlenili alespoň 5 % neproduktivních ploch, nicméně z toho alespoň 2 % by měly být vyčleněny a realizovány pouze v podobě úhorů, krajinných prvků nebo ochranných pásů. Pokud by někdo vyčlenil 2 % pouze založením nových krajinných prvků, pak by měl podmínku 5 % splněnou automaticky. Spolu s těmito změnami ještě navrhujeme úpravy přepočítacích koeficientů. Další změna, která souvisí s neproduktivními plochami, je podmínka pro zelené úhory, kdy je vypuštěna podmínka pro dvouleté trvání. V rámci druhé ekoplátby (udržitelné hospodaření s živinami) navrhujeme navýšit maximální možnou částku jednotkové sazby na 18,80 EUR na hektar, což odpovídá přibližně 470 Kč. Úprava je prováděna v reakci na doporučení z jednání pracovních skupin. Dále je v rámci ekoplátby zaváděna nová intervence, a to podpora pásového střídání plodin. Implementace bude vycházet z certifikované metodiky, kalkulace sazby je aktuálně v přípravě. Dále rozšiřujeme podpory o specifickou podporu krajinných prvků, kdy se bude jednat o platbu na plochu nově založeného krajinného prvku (návaznost na podpory MŽP – na investiční podporu založení krajinných prvků). Navrhujeme sazbu ve výši 9 000 Kč na hektar a po odhadované kalkulaci rozsahu tohoto opatření bude v rámci modifikace navržen cíl 100 ha ročně. V rámci platby

vázané na produkci je navrhováno doplnění nové intervence, a to platby na dojené ovce a kozy. Očekávaný rozsah je přibližně 5 500 kusů zvířat a kalkulace sazby je v přípravě.

David Kuna (MZe – ředitel odboru environmentálních podpor rozvoje venkova)

Představil výstupy z jednání pracovních skupin. Některé změny nemají vliv na obsah SP SZP a budou zaneseny do příslušných nařízení vlády. Úpravy jsou detailně představeny v prezentaci, která je přílohou zápisu. Cílem změn je snížení byrokracie a administrativního zatížení zemědělců, současně mají změny podpořit i větší zájem o danou podporu. U Agroenvironmentálně-klimatických opatření (dále jen „AEKO“) se jedná o rozšíření kritérií vhodnosti zatravňovaných ploch o půdy bohaté na uhlík, odstranění podmínky provedení výsevu do 24 měsíců, snížení vstupní výměry pro zařazení do podopatření biopásy a druhově bohaté pokrytí orné půdy, úpravu maximální šíře biopásu či o úpravu podmínek pro ošetřování extenzivních travních porostů. V rámci AEKO Integrovaná produkce je navrhovaná podpora produkce raných brambor. V loňském roce byla tato změna navržena v první modifikaci SP SZP. Nicméně nakonec byla stažena a nyní je předkládán nový koncept této podpory. Další úpravy se týkají kombinovatelnosti opatření AEKO či dalších drobných technických zpřesnění. Dále představil další technické úpravy příloh SP SZP.

Následně informoval o agrolesnictví, které bylo nově spuštěno od roku 2023. V prvním roce implementace byl zájem větší, než se předpokládalo. Je nutné tudíž navýšit alokaci na intervenci. Finanční prostředky budou převedeny z položky vyčleněné na dobíhající závazky, které budou hrazeny ze zůstatku PRV 2014–2020.

U podpory Ekologické zemědělství (dále jen „EZ“) probíhá diskuse k odstranění povinnosti prokazování produkce na orné půdě při pěstování zeleniny a bylin s tím, že na národní úrovni dochází ke zjednodušení jak evidence hnojiv a výnosů, tak zároveň dochází ke zrušení povinnosti zasílání evidence o výnosech. Dále informoval o zvýšení sazeb úpravou míry kompenzace u vybraných titulů EZ. Finanční prostředky, které byly vyžadovány na tyto navýšení, jsou realokovány v rámci intervence EZ. Další změna se týká podpory pro intenzivní sady, kde bude na základě požadavků z praxe umožněna pastva drůbeže.

Drobné změny jsou navrhovány také u podpory na Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací (zjednodušení vykazování prasnic a související úprava sazeb dotace, přičemž celkový objem finančních prostředků se nebude měnit) a u intervence Dobré životní podmínky zvířat (zpřesnění materiálů pro etologické aktivity).

Úpravy v oblasti Lesnicko-environmentálních plateb (dále jen „leso-envi“) se týkají zachování habitatových stromů a zpřesnění podmínek neprovedení úmyslné těžby. Je navrhováno také zavedení nové podpory v rámci leso-envi, a to podpora ponechání části těžného dřeva k zetlení v lesích.

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

V rámci svého vystoupení shrnul úpravy předkládané pro projektové intervence SP SZP. U intervence LEADER jsou doplňovány výsledkové ukazatele, dochází ke změně územního rozsahu a zpřesnění pojmu „přidaná hodnota“. U Investic do nezemědělských činností jsou aktualizovány informace o veřejné podpoře a doplněny způsobilé CZ NACE. U intervence Podpora vzdělávání dochází k úpravě popisu intervence a výběru projektů.

V rámci sektorových intervencí dochází k úpravě jednotkových částek pro operační programy či k upřesnění způsobilých výdajů a dalším drobným technickým úpravám. Detailněji jsou navrhované úpravy popsány v prezentaci a podkladovém dokumentu na jednání.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Poděkoval za představení obsáhlého bodu a blíže okomentoval některé předkládané změny. Zjednodušená kontrola malých zemědělců do 10 ha vyplývá z evropské legislativy. Dále jsou činěny kroky k tomu, aby byla více motivační podpora pro ekologické zemědělství a vyplácená dotace reálně kompenzovala zvýšené náklady tohoto druhu hospodaření. Kombinace těchto kroků, ať už je to navýšení sazby, snížení kontroly produkce nebo snížení administrativy ve vazbě na podmíněnost a u kontroly malých subjektů, by měla mít pozitivní dopad zemědělce hospodařící v ekologickém režimu.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Uvedla, že předkládaný návrh na úpravu SP SZP plně vychází z dosavadních zkušeností s implementací. Ocenila i systém projednávání s partnery v rámci pracovních skupin MV SP SZP. Upozornila, že podklady byly členům MV SP SZP rozeslány později, než je všeobecný přístup upravený v „Code of Partnership“, který uvádí 10 pracovních dní. S ohledem na menší časový rámec pro nastudování, EK poskytne pouze všeobecný komentář k předkládaným úpravám. EK nemůže ve stávající podobě schválit návrh na vyjmutí EZ z podmínek DZES 2 a DZES 6, protože při tomto vynětí by EZ nespĺňovalo ekologické ambice uvedených standardů. Tudíž tyto blokové výjimky pro ekologické zemědělce z DZES 2 a DZES 6 nejsou možné. Budou k tomu ještě probíhat další diskuse. Dále zmínila výjimku z DZES 8, která se týká roku 2024 a vyplývá z nařízení 2024/1468, kdy upozornila, že ekologičtí zemědělci musí být včas upozorněni na použití této výjimky. Blokovaná výjimka pro ekologické zemědělství dle jejího názoru nebude možná. Zmínila, že blokovaná výjimka pro ekologické zemědělce je v nařízení pouze pro DZES 7. Vše ale bude předmětem dalších diskusí.

Pavel Povolný (EK – DG AGRI)

Poděkoval za možnost účastnit se jednání PS MV, kde byly jednotlivé úpravy probírány. Konečný návrh by měl Řídicí orgán předložit co nejdříve k technickým konzultacím a doplnit v něm dosud chybějící prvky. Některé návrhy bude velice obtížné akceptovat. Například nastavení DZES 9 neodpovídá dle jejich názoru charakteru legislativy. Očekávají i detailnější podklady k nastavení ochranných pásů v rámci nově připravované intervence Pásově střídání plodin. Důležitá bude také diskuse změny u integrované produkce brambor.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Konstatoval, že vnímá činnost pracovních skupin jako velice přínosnou pro nalezení konečné shody. Pokud jde o lhůty pro odesílání podkladů, proces proběhl plně v souladu s Jednacím řádem, kde je stanovena lhůta 10 pracovních dní, v naléhavých/odůvodněných případech 3 pracovní dny (*pozn: čl. 3, odst. 5 Jednacího řádu*). Konstatoval, že sama EK na začátku roku reagovala na krizi v zemědělství a v extrémně zrychleném procesu přijala změnu legislativy. Tudíž, když jde o urgentní věci a urgentní debatu, tak se snažíme některé věci posouvat rychleji a soustředíme se hlavně na obsah. Dodal, že věci, které se zde prezentují, je důležité mít s partnery projednány, jestli uvedené body vtělené do základní eko platby a základních managementů odpovídají představě praxe. Na vstupech se stále pracuje, aby EK získala všechny potřebné podkladové informace a sazby. Doplnil, že EZ už ze své podstaty hospodaří v krajíně výrazně environmentálně. Z toho důvodu je nadbytečné zatěžovat ho dalšími podmínkami, které jsou relevantní pro konvenční zemědělství.

Kateřina Urbánková (PRO-BIO Svaz ekologických zemědělčů)

Poděkovala za zapracování připomínek, které byly uvedeny na pracovní skupině. Upozornila, že EZ je v ČR situováno převážně do horských a podhorských oblastí. Zde je pak nereálné s ohledem na klimatické podmínky dodržovat některé podmínky dané standardy správné zemědělské praxe (například orba po 31. 10.). Ekologičtí zemědělci nejsou schopni držet poměr, jaký je nastavený v rámci DZES 6 (80 na 20). Ekologičtí zemědělci potřebují provádět orbu v září nebo koncem srpna i s ohledem na redukci populace hrabošů, protože nemohou používat jiné účinné prostředky. Dále se zmínila o DZES 2, kdy uvedla, že jediný nástroj, který je k dispozici z hlediska redukce plevelů, zúrodnování půdy nebo zapravení organické hmoty do půdy, je orba. U DZES 8 požádala Ministerstvo zemědělství, v návaznosti na pracovní skupinu, kdy následně proběhla jednání s Ministerstvem životního prostředí, o vynětí podmínky neprodučních ploch. Uvedla, že by z tohoto nastavení měli být ekologičtí zemědělci v zásadě vyjmuti, protože již nyní mají povinnost pěstovat zlepšující netržní plodiny na 20 % výměry a jejich orná půda je biodiverzitní až dost. Poděkovala za zapracování připomínek k pastvě drůbeže v intenzivních sadech, kdy je to jeden z nástrojů, jak si v ekologickém zemědělství poradit se škůdci. Vznese dotaz k DZES 9 k zřizování krajinných sadů. Uvedla, že přeměna na krajinné sady je něco, po čem zemědělci hodně volali a má za to, že to má ještě větší přidanou hodnotu než trvalé travní porosty. Poděkovala za snížení administrativní zátěže a zvýšení sazeb. S kompenzací 50 % nesouhlasila a vznese návrh na kompenzaci 100 %. Uvedla, že přijetí kompenzace u víceletých pícnin 90 % je vnímáno velice pozitivně.

Jan Ulrich (Zemědělský svaz České republiky)

Uvedl, že nástup sociální podmíněnosti (kondicionality) v roce 2025 je znepokojující. Zeptal se, zda EK vnímá signály z členských států, že zavedení sociální podmíněnosti povede k velkému nárůstu byrokracie a zda se neuvažuje o úpravě či zrušení této podmínky. V rámci ČR je nastaven velmi robustní systém kontroly v oblastech, které bude pokrývat sociální podmíněnost. Není to ale praxe všech členských států. Otázka neprodučních ploch v rámci ekoplátby byla diskutována na různých plénech velmi intenzivně, s výsledným nastavením není spokojený. Opakovaně žádají, aby MZe a MŽP projednali celou otázku a aby se plně využila možnost výjimky, kterou nabízí nařízení EK a sice na úrovni 5 % neprodučních ploch dusík vázající plodiny, mezplodiny s koeficienty jedna. Dále vznese dotaz k přímým platbám k navrhované podpoře Dojené ovce a kozy v rámci podpor příjmů vázaných na produkci, a to konkrétně na celkový rozpočet a na dopad této podpory na sazbu dojníc. Poděkoval za pozitivní úpravy v oblasti ekoplátby v bilanci živin a pásovém střídání plodin. Uvítali by však sofistikovanější nástroj na podporu precizního zemědělství. Okomentoval úpravy v EZ – podpořili navýšení sazeb zeleniny, měl rezervovaný postoj k navýšení sazeb pro víceleté pícniny na orné půdě. EZ je podporováno od roku 2000 průměrnou částkou 1,7 miliardy korun ročně. Produkce biopotravin z našich surovin, bio surovin je na úrovni 2 %. Vznese dotaz, jaký nástroj máme k dispozici pro to, abychom posílili performanci EZ v kontextu nabídky biopotravin českého původu, pokud bude odstraněna podmínka min. deklarované produkce. Do budoucna by se mělo uvažovat o udržitelnosti celého systému.

Jaroslav Šebek (Asociace soukromého zemědělství České republiky)

Návrh změny vnímá jako dohodu MZe a MŽP, která tomuto jednání podle jeho informací předcházela a považuje ji za v zásadě dobře připravenou a uvítal maximální možné využití výjimek, které umožnila EK. Zásadně nesouhlasí se zavedením sociální kondicionality, která je jen byrokracií a nic věcně nepřináší. Uvedl, že to nemá nic společného se zemědělským hospodařením a prakticky jde o to, že

zemědělci budou dvakrát sankcionováni. Dále nesouhlasí se sazbou na hospodaření s živinami, protože je to náhražka velkým podnikům za to, že se nezrealizovalo precizní zemědělství v původní podobě. Dochází pouze k odčerpání prostředků ze základní platby bez dalšího přínosu. Podpořil vystoupení paní Urbánkové. EZ je potřeba vnímat jako součást udržitelného zemědělského systému. Podporují větší rozvoj a finanční metody LEADER, vnímá její velký potenciál v kooperaci na lokální úrovni, v daném regionu. Nakonec zdůraznil problematiku zavedení zastropování přímých plateb, protože zde vnímá budoucnost Společné zemědělské politiky.

Bohumil Belada (Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků)

S vyhodnocením celkového návrhu modifikace souhlasí s vyjádřením pana Ulricha. Jako velmi zásadní vnímá problematiku plochy mimo produkci u celofaremní platby. Situace zemědělců v ČR není dobrá, ceny na burzách nejsou příznivé a vláda neposkytl žádný peníze navíc, naopak došlo k poklesu národních dotací a zvýšily se náklady kvůli zvýšené dani z nemovitostí. Pozitivně vnímali veřejný příslib, že Česká republika nebude nastavovat žádné environmentální a byrokratické překážky nad rámec toho, co vyžaduje Evropská unie. Uvedl, že slib není naplněný. Okomentoval nastavení přímých plateb, kdy v ČR je základní platba BISS jedna z nejnižších v EU. Naopak máme nejvyšší redistributivní platbu, ale máme i největší procento alokace na ekoplatbu. Tímto nastavením plní spousta hektarů zemědělské půdy podmínky vyšší než základní DZES a děláme pro životní prostředí víc než ostatní země EU. Spousta zemědělců se hlásí k celofaremní ekoplatbě proto, že je velmi nízko nastavena základní platba BISS. Proto chceme, abychom využili nabídku schváleného zjednodušujícího balíčku EU, aby tam bylo uvedeno 5 %, které je možné plnit. Ať už mezi plodinami nebo plodinami vázajícími vzdušný dusík s koeficientem jedna. Uvedl, že environmentálně je česká společná zemědělská politika velmi ambiciózní. Jenom když se podíváme na druhý pilíř, tak minimum environmentálních a klimatických opatření, který nařizuje Unie, je 35 %. V České republice na tuto oblast dáváme 54 %. Mimoprodukční plochy vedou spíše ke zhoršení situace. Dochází zde k množení plevelů a škůdců, poté se musí používat víc pesticidů. Dále jsou zde problémy s vlastníky pozemků, kteří požadují, aby se zemědělci o propachtované pozemky řádně starali. Je nutné brát v potaz i přírodní a klimatické podmínky a není možné jednotné plošné či celofaremní nastavení. Pro životní prostředí je vhodnější plodina vázající vzdušný dusík bez pesticidů než úhor.

Jiří Lehejček (Ministerstvo životního prostředí)

Poděkoval za jednání, která proběhla mezi Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství. Informoval, že výsledek, který se týkal celofaremní ekoplatby, je výsledkem dohody obou pánů ministrů. Ještě se čekají jednání na koaliční úrovni. Evropská komise akcentuje posilování environmentálních ambic ekoplateb jako kompenzaci dojednaných úlev pro zemědělce v BISS platbách. Uvedl, že v české zemědělské krajině máme největší díly půdního bloku v celé Evropské unii a z tohoto důvodu je potřeba oživit volnou krajinu trvalými krajinnými prvky. Dále informoval, že prošlo nařízení o obnově přírody v Evropské radě a uvedl, že je to velká příležitost pro zemědělce a zemědělské organizace. Zmínil se, že Česká republika využila možnosti maximálně kofinancovat druhý pilíř, kdy velký objem finančních prostředků přichází do zemědělství.

Václav Hlaváček (Agrární komora České republiky)

Uvedl, že zásadně nesouhlasí se zavedením sociální kondicionality, která povede k obrovské byrokratické zátěži. Dále se vyjádřil k celofaremním ekoplatbám a uvedl, že za normálních podmínek je možné o nich diskutovat. Zdůraznil, že se nenacházíme ve standardních podmínkách, a však v mimořádné krizi, která nastala shodou spousty faktorů, které se potkaly během krátkého časového

intervalu, kdy došlo k mimořádné odbytové krizi v celé Evropské unii. Z tohoto důvodu je potřeba vzít tuto skutečnost potaz při modifikaci strategických plánů.

Jan Štefl (Asociace soukromého zemědělství ČR)

Vyjádřil se k celofaremní ekoplatbě a uvedl, že se jedná o souhrn podpor (sekcí), ze kterých si každý zemědělec vybírá pro své hospodářství tu nejvhodnější. To, aby ekoplatby ve Strategickém plánu byly nastaveny jako celofaremní a nikoliv jako jednotlivé platby odsouhlasily na základě původního návrhu MZe všechny nevládní organizace. Je potřeba připomínkovat jednotlivé komponenty ekoplatby a ne systém jako celek. Upozornil na podmínky pro úhory, kdy je povinnost po celou dobu tyto průběžně udržovat například mulčováním proti šíření plevelů, úhory je vždy také možné po určitém datu i přímo sklízet – například zelené úhory lze do 1.6. a pak po 15.8. každého roku opakovaně i sklízet, takže z tohoto hlediska nelze tvrdit, že jenom škodí krajině a šíří se z nich plevele. Uvedl, že zemědělce v současnosti nejvíce trápí nízká cena zemědělských komodit, především obilí, která je způsobena přebytkem na trhu. Dává na zvážení finančně kompenzovat i dočasné uvedení plochy do klidu, aby se produkce snížila. Vznese námitku proti zvýšení maximální částky pro plánovanou jednotkovou částku v udržitelném hospodaření se živinami – fosforem a dusíkem, kde se má tato částka zvýšit z původních 207 Kč/ha až na nových 470 Kč/ha a to vše na úkor snížení sazby pro základní celofaremní ekoplatbu pro všechny zemědělce. Uvítal zvýšení sazeb na hektar v EZ a vyzdvihl přínos EZ především v tom smyslu, že došlo k opětovnému navýšení sazby na pěstování bílkovinných plodin, která byla v tomto novém programovacím období překvapivě snížena z původních cca 4800 Kč/ha na současných cca 2600 Kč/ha, přičemž byla ekologickým zemědělcům nově v tomto období ještě uložena povinnost pěstovat tyto plodiny na minimálně 40 % orné půdy. Vyzdvihl přínos EZ pro přírodu a krajinu, protože EZ především nesmí používat vůbec žádná průmyslová hnojiva a pesticidy, čímž má také i nižší výnosový potenciál. Upozornil na to, že dotace na plochu jako takové v rámci EZ nejsou a nikdy nebyly v SZP v žádném případě svázané s produkcí bio potravin. Produkce finálních potravin je úplně jiný dotační sektor a také jinak podporovaný, podobně jako i produkce konvenčních potravin.

Karolína Menclová (Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů)

Uvedla, že podporuje výjimky pro Ekologické zemědělství. Dále nesouhlasila se sociální kondicionalitou a uvedla, že to přinese zemědělcům jen velkou byrokratickou zátěž. Vznese námitku proti udržitelnému hospodaření se živinami – fosforem a dusíkem a uvedla, že je to další byrokratická zátěž.

Martin Rexa (Zelený kruh)

Pokud jde o environmentální ambice, nepovažuje za šťastné celkové pojetí na evropské úrovni v rámci letošních úprav legislativy. Uvítal přepracování původního návrhu z PS MV a výsledek považuje za kompromisní znění, které vychází vstříc části zemědělské veřejnosti a zároveň alespoň částečně reflektuje potřebnost mimoprodukčních ploch. Nicméně návrh procentuálního podílu v celofaremní ekoplatbě, která tvoří naprostou většinu rozpočtu ekoplateb, je stále nižší než v 2023. Je potřeba motivovat zemědělce, aby podíl mimoprodukčních ploch plnili co nejvíce biopásy nebo krajinnými prvky, které dávají dle něho největší smysl, oproti zelenému úhoru, který je vnímán jako nejvíce problematický. Uvítal novou podporu krajinných prvků, jakkoli je v navrhované podobě v rozpočtu ekoschémata marginální. Technické dotazy posle písemně. Okomentoval informaci v podkladech, kde je uvedeno, že vznikla pracovní skupina pro podporu krajinných prvků a že výstupem její činnosti je společná iniciativa na podporu krajinných prvků. Tato pracovní skupina se však sešla pouze dvakrát a žádný ucelený

dokument nebyl členům pracovní skupiny zatím k dispozici. Požádal tedy o zpřesnění příslušné textace ve změnovém formuláři SP SZP. Vnesl námitku proti vyškrtnutí diverzifikace plodin z celofaremní ekoplátky. Uvedl, že nesouhlasí se zkrácením zeleného úhoru ze dvou na jeden rok (zdůvodnění bude zasláno). Pozitivně ocenil dílčí změny u biopásů, vyšší alokace v agrolesnictví, vyšší sazby u některých plodin v EZ. Dále uvítal novou intervenci pásové střídání plodin.

Radek Kružík (Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků)

Uvedl k debatě o sociální podmíněnosti, že z jeho strany je to nadbytečnost. Dále se zmínil o celofaremních ekoplátkách a uvedl, že v současné době je to třetí varianta nastavení systému. Předpokládal, že v poslední variantě se budou plnit neproduktivní plochy bílkovinnými plodinami a meziplodinami s koeficientem. Uvedl, že s další variantou budou mít zemědělci chaos a nebudou vědět, jaké podmínky mají plnit. Zmínil se, že neví, zda je moudré navyšovat sazbu na trvalé travní porosty, protože i ve strategii českého zemědělství je kritizováno, že velkou část ekologické produkce je plněno trvalými travními porosty. Doporučil zvednout sazby na plodiny na orné půdě kromě speciálních plodin.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Okomentoval proběhlou diskusi. Nedomnívá se, že předkládanými změnami oslabujeme environmentální ambice. Doplnují se nové tituly, jako je pásové střídání plodin nebo krajinné prvky. Některé podmínky jsou srovnávány s legislativním nastavením EU. Není, ale vnímáno, že byl nastaven systém celofaremního modelu na 3,5 milionu hektarů zemědělské půdy, na které se hospodáří. V jiných členských státech jsou tyto managementy nastavovány na konkrétní plochy a ve výsledku pak environmentální dopad není tak silný jako v případě ČR. Zdůraznil ochranné pásy podél vod a ochranu vodních zdrojů. Důrazně se vymezil proti kritice nedostatku environmentálních ambicí. Dále uvedl, že u ekologického zemědělství se snižuje administrativa, snižují kontroly a navyšují se sazby. Přípravuje se společný materiál MZe a MŽP na podporu krajinných prvků. Tento materiál je ve vysoké fázi zpracovanosti, MZe má vysoký zájem na tom, aby byly trvalé krajinné prvky v krajině ve větším počtu a nový management na krajinné prvky je toho důkazem. Také zmínil EZ, kde se dlouhodobě snažíme o vyšší podporu ekologických potravin. Uvedl, že v tomto ohledu bude mít hlavní slovo spotřebitel.

Kateřina Bělinová (MZe – ředitelka odboru přímých plateb)

Pokud jde o sazby na dojené ovce a kozy, jsou v této době zpracovávány. Zatím máme pouze cílový stav počtu zvířat. Dopady na další sektory se odvinou až od napočtené sazby. Pokud jde o zelené úhory, zásadním důvodem pro zrušení požadavku na dvouleté trvání je snížení administrativní zátěže na straně zemědělců. Vychází se ze zkušeností z prvního roku implementace. Uvedla, že věcně je porost víceletý a nikdo zelený úhor po roce rušit nebude. Připomenula, že na začátku roku 2025 čeká všechny zemědělce, kteří takto vyčlenili úhory z předchozích trvalých travních porostů, změna, že kultura bude navrátna zpět do původního stavu. S tímto krokem neočekává v praxi nějaký zásadní problém.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Okomentoval sociální kondicionalitu a uvedl, že se jí budeme snažit nastavit tak, aby to zemědělci co nejméně pocítili. V České republice máme ve srovnání s jinými zeměmi systém kontroly ze strany Úřadu práce zpracovaný a detailní, že zavádět další novou instituci nebo další nový institut kontroly je opravdu nepřipustné.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Informovala, že s podporou EZ se v Evropě zvýšil počet ekologických zemědělců, ale momentálně nastal útlum z důvodu ekonomické krize a kvůli menší poptávce po ekologickém zemědělství. Konstatovala, že naše intervence na podporu EZ jsou velice dobré. Upřesnila, že DZES 2 a 6 nemohou mít blokovou výjimku pro všechny ekologické zemědělce. Ale například se dá nastavit výjimka pro EZ v horských oblastech nebo podle jiného parametru např. typu půdy. Také se zmínila o sociální podmíněnosti a o dobrém pracovním právním systému v České republice a uvedla, že není zapotřebí zřizovat žádné další instituce, pokud jsou v ČR dobré systémy kontroly práce, pak se tato zjištění mohou dostat do platební agentury a jakmile by došlo k porušení stanovených požadavků, byly by uděleny sankce v rámci SZP.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Poděkoval za vyjádření k EZ. Uvedl, že snahou je dojít ke kompromisnímu řešení, přičemž bude plně respektována výsledná politická dohoda. Dále se zmínil o udržitelném hospodaření se živinami, vymezil se proti kritice managementu dusíku a fosforu. Uvedl, že toto opatření bylo nastaveno ve spolupráci s Evropskou komisí jako něco, co má smysl. Shrнул, že budou poskytnuty detailnější informace k parametrům intervence pásového střídání plodin a k nastavení podpor u dojených ovcí a koz. O dalším postupu projednávání s EK budou členové MV SP SZP informováni. Do procesu technických konzultací budou členové MV SP SZP v případě potřeby zapojeni.

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 03/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** informace o 2. a 3. změně SP SZP 2023–2027 a uděluje mandát zpracovatelům k finalizaci změnového formuláře pro předložení Evropské komisi.

BOD 4) STAV IMPLEMENTACE SP SZP 2023–2027

Kateřina Bělinová (MZe – ředitelka odboru přímých plateb)

Představila stav implementace přímých plateb, a to v rozdělení na příjem žádostí za rok 2023 a 2024. U žádostí z roku 2023 stále probíhá administrace a některé žádosti ještě nejsou proplaceny. V roce 2023 proběhl příjem žádostí u většiny podpor podle předpokladu, s výjimkou celofaremní prémiové ekoplady, kde byl zájem velmi nízký a dosud není zatím proplacena žádná podpora (probíhají kontroly). Dále uvedla, že se připravují detailnější analýzy za rok 2023 i 2024. Pokud jde o plnění cílů, tak s výjimkou prémiové ekoplady jsou cíle plněny. V rámci plateb vázaných na produkci zmínila sektor podpory masných telat, kdy bylo prodlouženo v roce 2023 retenční období, a to mělo vliv na plnění plánu. V roce 2024 toto bylo narovnáno. Deklarované hektary zůstávají na obdobných hodnotách, u platby vázané na produkci je nárůst u bílkovinných plodin v rámci porovnání roku 2023 a 2024. Detailní hodnoty jsou uvedeny v prezentaci, která je v příloze zápisu.

David Kuna (MZe – ředitel odboru environmentálních podpor rozvoje venkova)

Představil environmentální (plošné) intervence rozvoje venkova. Informoval, že vyplacené prostředky na rozvoj venkova jsou na úrovni 93 % ke dni jednání MV SP SZP. Žádosti na ANC oblasti jsou vyplaceny z 99 %. Okomentoval, že v příjmu jednotné žádosti za rok 2024 je nižší plnění u meziplodin. Uvedl, že v roce 2023 bylo přijato cca 9 000 ha na meziplodiny a v roce 2024 je přijato více než 11 500 ha na meziplodiny, tudíž je zde vidět pozitivní trend, i když stále neplníme predikované cíle. Obdobná situace je u podpor biodiverzity, kdy je konflikt s podporou úhoru. Podmínky jsou nadále upravovány, aby se podpořilo vyšší zapojení do těchto titulů. Naopak pozitivní plnění je u podpory dobrých životních podmínek zvířat, či lesnických podpor. Vyzdvihl, že zájem o agrolesnictví výrazně překonal předpokládané hodnoty. Detailní hodnoty jsou uvedeny v prezentaci, která je v příloze zápisu.

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

Představil stav implementace projektových intervencí. Jako první byla spuštěna intervence 54.78 – podpora poradenství, záměr a) Individuální poradenství, kde se jedná o novou podporu. Pro podporu zájmu byly v nedávné době aktualizovány a zjednodušeny podmínky dotace. V letošním roce byl spuštěn příjem na záměr c) Specializované poradenství. Je to podpora zprostředkovatelů/brokerů pro operační skupiny. V intervenci 52.77 - LEADER jsou postupně schvalovány Programové rámce místních akčních skupin. V této chvíli bylo schváleno 138 MAS. K 31. 5. 2024 zahájilo 66 MAS příjem žádostí o dotaci konečných žadatelů. Dále informoval o stavu administrace žádostí dle jednotlivých kol příjmu, kdy aktuálně proběhlo 3. kolo a čtvrté je plánováno dle harmonogramu na říjen letošního roku s celkovou předběžnou alokací 6,3 mld. Kč. Následně stručně shrnul stav implementace u sektorových intervencí, tedy u podpory včelařství, sektory révy vinné a vína, ovoce a zeleniny a brambor, vajec a okrasných rostlin. U těchto podpor probíhají příjmy žádostí či jejich administrace. Dále informoval, že v říjnu 2023 proběhl u platební agentury SZIF preventivní systémový audit. Předmětem auditu bylo přezkoumat a zhodnotit řídicí a kontrolní systémy zavedené v souvislosti s intervencemi IACS. Cílem tohoto šetření bylo včas ověřit, zda jsou správní systémy v souladu s pravidly Unie a zda poskytují jistotu ohledně správného vynakládání výdajů v rámci nové SZP. Šetření bylo uzavřeno v lednu 2024 bez připomínek.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Uvedla, že v rámci implementace SP SZP proběhlo mnoho změn jednotlivých intervencí, které podpoří čerpání dotací. Celkově hodnotí stav implementace jako dobrý.

Pavel Povolný (EK – DG AGRI)

Konstatoval, že v některých oblastech jsou intervence málo využívány. Zejména environmentální ekoplatba a prémiová ekoplatba. Položil otázku, proč je o prémiovou ekoplatbu tak malý zájem, přestože byla navýšena částka. Stejně tak je nízký zájem o meziplodiny v rámci agroenvi opatření a je nutné identifikovat příčinu. Ocenil, že v intervenci na podporu poradenství jsou podmínky pro získání podpory volnější, avšak i zde je stále malý zájem žadatelů oproti předpokládaným hodnotám. Vzněl návrh, že do budoucna by měla být vytvořena přehledná tabulka indikátorů, které jsou uvedeny ve Strategickém plánu SZP, aby byla zřejmá celková výkonnost SP SZP.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Reagoval, že problémům s nastavením ekoplatby si jsme vědomi a pracujeme na úpravách podmínek tak, aby byla tato oblast pro žadatele atraktivnější. Vyzval členy MV SP SZP k diskusi k této otázce.

Pro další jednání MV SP SZP přislíbil připravit detailnější přehledy o naplňování hodnot jednotlivých indikátorů.

Kateřina Urbánková (PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců)

Připomínkovala krajinotvorné sady. Uvedla, že čerpání je na 52 % z toho důvodu, že v uvedené intervenci je mnoho povinností za velmi málo peněz. V uvedené intervenci je vysoká zátěž pro zemědělce z hlediska nastavených povinností. Zemědělci tak dávají přednost podpoře na trvalé travní porosty. Dále požádala Evropskou komisi, aby velmi výrazně vnímala připomínky předkládané platební agenturou (SZIF) k nastaveným podmínkám IACS a k systému kontrol. Systém způsobuje velmi zásadní problémy, důsledkem jsou i zpožděné výplaty, což znamená pro zemědělce existenční problémy. Nastavení roku 2023 nebylo správné a je potřeba neustále pokračovat ve zjednodušování.

Martin Rexa (Zelený kruh)

Uvedl, že prémiová ekoplatba pro zemědělce je demotivační v tom, že zemědělec udělá něco navíc, ale peníze dostane až jako poslední – z prezentovaných údajů je vidět, že dosud nebyla žádná platba provedena. Domnívá se, že zásadním demotivačním faktorem je i výrazný rozdíl mezi podmínkami základní a prémiové ekoplatby, a proto je potřeba zachovat podíl skutečně mimoprodukčních ploch v celofaremním ekoschématu.

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 04/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** informaci o stavu implementace SP SZP 2023–2027.

BOD 5) PREFERENČNÍ KRITÉRIA PRO INTERVENCE VYHLAŠOVANÉ VE 4. KOLE PŘÍJMU ŽÁDOSTÍ

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

Ve svém vystoupení představil preferenční kritéria pro 4 intervence, které budou vyhlášovány v podzimním kole příjmu žádostí. Příslušná Pravidla pro žadatele jsou ve finální fázi přípravy. Konečné znění bude reflektovat také podněty MV SP SZP. Prezentované informace byly projednány v pracovních skupinách MV SP SZP. Stále ještě je ale potřeba dořešit některé sporné body. Všem členům MV SP SZP byly zaslány všechny podklady včetně zpracovaných připomínek, které MZe obdrželo v rámci proběhlých pracovních skupin.

Intervence 33.73 – Investice do zemědělských podniků. Dochází k několika úpravám oproti 1. kolu. V obecných kritériích došlo u kritéria č. 4. k rozšíření způsobilých osob. Dále je navrhováno odstranění kritérií zvýhodňujících členství v organizaci producentů a spolupráci s potravinovou bankou. K upřesnění dochází u kritéria návaznosti na projekt EIP (v prezentaci nové číslo 7) a výroby energií z OZE. Nové je kritérium č. 10. - Žadatel, ani jeho partnerskému a/nebo propojenému podniku nebyla v minulosti doporučena žádná podaná Žádost o dotaci v rámci operace 4.1.1 a ani v rámci intervence 33.73. Další je nové kritérium č. 11. – Žadatel včetně jeho partnerských a/nebo propojených podniků k datu podání Jednotné žádosti v roce 2024 obhospodařoval 450–2000 ha zemědělské půdy.

Dále představil specifická kritéria pro jednotlivé investiční záměry. Dochází k úpravám výše bodů u některých kritérií. Dále je navrhováno odstranit zvýhodnění pro realizaci projektu v ANC oblastech, či kritérium týkající se chovu hospodářských zvířat. V záměru d) dochází k výraznějším úpravám, které jsou způsobeny zavedením nového investičního záměru na welfare prasat (záměr j). Cílem předloženého návrhu je zefektivnění administrace podaných žádostí o dotaci.

Kateřina Urbánková (PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců)

Vyjádřila se odmítavě ke zrušení kritéria „Místo realizace projektu se nachází v ANC oblasti“ a také ke změně kritéria velikosti podniku, kdy jsou zvýhodněny střední podniky. Tato změna bude mít výrazný negativní dopad na ekologické zemědělce, kteří ve většině případů podnikají v ANC oblastech. Současně uvedla, že trvale připomínkuje nedostatečnou strukturu způsobilých strojů, kdy ze SP SZP není možné pořídit pícninářské technologie a zlepšení kvality travních porostů i ve vztahu k cílům SZP jako je biodiverzita, prevence před erozí apod. tak není možné na nich naplňovat.

Karolína Menclová (Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů)

Vyjádřila se odmítavě ke zrušení kritéria „Místo realizace projektu se nachází v ANC oblasti“. Chtěla by znát další plány do budoucna, zda bude pro tyto podniky možnost dalších dotací. Zopakovala potřebu podpory pícninářských technologií.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Se vymezil k negativnímu pohledu na uvedené kritérium a uvedl, že se řeší preferenční kritéria, a ne kritéria způsobilosti. Připomenul, že technologie je možné financovat za podpory z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu.

Bohumil Belada (Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků)

Uvedl, že nesouhlasí s odstraněním kritéria „Žadatel je členem organizace producentů“. Informoval, že u některých komodit (např. ovoce, zelenina, vejce) toto kritérium funguje a je možné jeho použití jen pro vybrané komodity místo obecných kritérií. Ocenil zjednodušení kritérií. Upozornil ale, že body za malé a střední podniky jsou v souboru dvakrát, a to přes propojenost podniků. Nové bodovací kritérium pro podniky se 450–2000 ha zemědělské půdy bude dle jeho názoru administrativně příliš náročné.

Pavel Povolný (EK – DG AGRI)

Vyjádřil se k novým kritériím 10. a 11. Upozornil, že se nejedná o zjednodušení, protože je předpoklad, že se budou sledovat partnerské podniky a propojené podniky. Informoval, že žadatel musí přesně vědět, co je partnerský podnik a propojený podnik.

Jan Ulrich (Zemědělský svaz České republiky)

Jako problematické vnímá zacílení 4. kola, kde jsou zařazeny i mikropodniky, není zřetelné zacílení na malé a střední podniky. Proto se domnívá, že by v něm neměly zůstat záměry a) a b). Dle jeho názoru je kritérium č. 11. zbytné. Současně vnímá jako problematické kritérium č. 10, které bude byrokraticky náročné.

Jaroslav Šebek (Asociace soukromého zemědělství ČR)

Vyjádřil zásadní nesouhlas s celkovým pojetím nastavení bodovacích kritérií, které nemohou splnit vládní slib o investiční podpoře venkova. Návrh zcela popírá smysl nástroje PRV, který obecně ASZ vnímá jako plošnou pomoc rozvoji venkova a zejména pro mikropodniky a menší podniky, kterých je naprostá většina a tam také mají evropské prostředky převážně směřovat. Obecně se mají podpořit také střední podniky, ale musí jít o skutečné střední farmy a nikoli propojené podniky, které ve výsledku jsou velkými podniky. Avizovaná významná finanční alokace by byla vyčerpána z velké části zbytečně a do konce období by tak již na žádoucí typy podniků nezbylo. Vyjádřil se odmítavě ke zrušení kritéria „Místo realizace projektu se nachází v ANC oblasti“. Upozornil na kritérium velikosti podniku a uvedl, že za těchto okolností se budou hlavně podporovat střední podniky, které mohou mít až 250 zaměstnanců, což je zcela nepřijatelné a je třeba navržené bodování nastavit ve smyslu prvního kola PRV. Vyjádřil se ke kritériu č. 10 a uvedl, že by upřednostnil podniky, které ještě nežádaly o žádnou dotaci. Nesouhlasil také s kritériem bodování podle sociálního pojištění.

David Brož (Společnost mladých agrárníků České republiky)

Vyjádřil se ke kritériu č. 10 a informoval, že žadatel mohl podat Žádost o dotaci, ale nebyla schválena. Tato skutečnost může vyvolat nedorozumění při rozhodnutí o přidělení bodů za dané kritérium. Dále se vyjádřil pozitivně k propojeným a partnerským podnikům a uvedl, že žadatel při vyplňování kategorie podniku musí vědět vlastnické vztahy. Stejně tak podpořil nové kritérium č. 11 a vnímá velice pozitivně také zařazení rodinných příslušníků do odvodů na sociálním pojištění. Dále se vyjádřil odmítavě ke zrušení kritéria „Místo realizace projektu se nachází v ANC oblasti“ a podpořil výzvu na zahrnutí pícninářských technologií mezi způsobilé výdaje.

Jan Štefl (Asociace soukromého zemědělství ČR)

Vyjádřil zcela negativně k nově oznámenému návrhu na úplné převrácení přidělování počtu preferenčních bodů pro mikropodniky, malé podniky a střední podniky, tak, že nově dostanou výrazně nejvyšší počet preferenčních bodů podniky s více než 250 zaměstnanci, to znamená podniky s obhospodařovanou výměrou od cca 10 000 ha zemědělské půdy výše. Mikropodniky (tj. do 10 zaměstnanců) a malé podniky (tj. do 50 zaměstnanců) a s tomu odpovídající výměrou do cca 2500 ha budou nově naopak bodově výrazně znevýhodněny. Dle jeho názoru je toto v rozporu se smyslem Společné zemědělské politiky a takto účelové určení alokace 4. kola tímto prakticky především pouze pro střední podniky (tj. podniky nad 250 zaměstnanců) je pro ASZ ČR naprosto nepřijatelné. Stejně tak je pro ASZ také zcela nepřijatelná snaha o vyloučení zemědělských podniků s výměrou od 151 ha do 449 ha z možností čerpat investiční dotace pro zvýšení své konkurenceschopnosti tím, že se dle návrhu navýší v obecných preferenčních kritériích preferenční body podnikům až od výměry 450 ha do 2000 ha. Dále se vyjádřil k ANC oblastem a uvedl, že nesouhlasí také s nově navrženým úplným vypuštěním doposud platného preferenčního zvýhodňujícího bodového kritéria pro tyto oblasti. Negativně se vyjádřil také k novému výraznému navýšení bodů za co nejvyšší intenzitu VDJ v podniku žadatele o dotace. Veškeré tyto úpravy totiž směřují do podpory a preferencí zcela intenzivního hospodaření namísto toho, aby byla i v investicích podporována plošnější péče o krajinu a o zvířata. Připomněl v této souvislosti situaci především v přírodně znevýhodněných ANC oblastech, zejména v pohraničních, horských a podhorských v ČR, kam především od vstupu do EU účelově, především pro splnění závazku a potřeby na snížení zornění půdy, směřovaly podpory související s trvalým zatravňováním orné půdy a na podporu pastevního chovu skotu, ale s tím negativem, že vzniklé trvalé travní porosty zde hospodařící zemědělci nesmí již nikdy

rozorávat a tím se jim výrazně zmenšuje manévrovací prostor pro jejich zemědělské podnikání. Nyní je i kvůli nižší možné intenzitě chovu skotu v těchto oblastech ještě prakticky vylučujeme nevhodnými úpravami preferenčních kritérií z možností získávání investičních dotací. Požaduje proto ve shodě s Jednácím řádem MV SP SZP projednání přednesených nových preferenčních kritérií pracovní skupinou MV. Vytkl, že některé podklady se zásadními změnami v bodových preferenčních kritériích a jejich dopady nebyly vůbec projednány na předchozích pracovních skupinách, byly poslány navíc později, než 10 pracovních dní před jednáním.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Reagoval na vystoupení pana Štefla s tím, že u dokumentů posílaných členům MV SP SZP jako podklady na jednání je předpokládáno, že budou diskutovány v rámci jejich členské základny. Je však nutné rozlišovat mezi projednáváním dokumentů a prezentací již schválených výstupů. Dále upřesnil, že cílem SP SZP je zajišťovat také konkurenceschopnost podniků. Nejedná se tedy pouze o podpory extenzivního hospodaření, jak bylo prezentováno. Stávající kolo bylo na základě politické shody nastaveno na podporu středních podniků.

Radek Kružík (Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků)

Domnívá se, že stávající situace je důsledkem nastavení redistribuce. Její přenastavení není možné a kompromisem je podpora středních podniků ve 4. kole. Toto bylo projednáno a schváleno na pracovní skupině. Doporučil vypustit kritérium č. 11 a místo toho upravit bodování v kritériu na malé a střední podniky. Uvedl, že dělení obhospodařované zemědělské půdy na 450-2000 ha není ideální. U kritéria č. 10. doporučil, aby se týkalo pouze podniků na IČ a nevztahovalo se na propojené podniky.

Jan Štefl (Asociace soukromého zemědělství ČR)

Upřesnil, že ve svém vystoupení nemluvil o konkurenceschopnosti, ale o investičních dotacích. Připomenul, že diskuse o redistributivní platbě byla velmi náročná a zahrnuje v sobě pouze všechny provozní dotace, a nikoliv ty investiční. Tato platba měla za cíl vyrovnat rozdíly v provozních dotacích a v příjmech mezi podniky různých velikostí (podpora nejmenších podniků v přepočtu na hektar byla podhodnocená). Opětovně požádal o svolání pracovní skupiny nejlépe i s politickými zástupci, aby došlo k projednání dané nově nastavené problematiky a jejich dopadů na zemědělství.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Konstatoval, že politické otázky není možné řešit na tomto plénu, protože mu nepřísluší.

Kateřina Urbánková (PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců)

Upozornila, že pro řádné zajištění péče o krajinu je nutné zajištění financování příslušných strojů a technologií. Uvedla, že zemědělské podniky, které hospodaří v ANC oblastech, budou zrušením kritéria znevýhodněny. Reagovala na kritérium podpory středních podniků a uvedla, že souhlasí s uvedenou podporou. Je však nutné změnit rozpětí obhospodařované půdy a zahrnout tam i podniky od 150 ha.

Bohumil Belada (Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků)

Upřesnil, že rozhodnutí o podpoře investic pro střední podniky bylo učiněno v rámci politické dohody a transparentně veřejně komunikováno. Dle studie ÚZEI je ekonomický dopad stávající situace největší na podniky nad 400 ha a z toho plyne nastavení nového preferenčního kritéria.

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

V reakci na proběhlou diskusi upřesnil, že v rámci kritéria 10. je záměrem podpořit neúspěšné projekty, tedy ty, kde žadatelé podali Žádost o dotaci, ale z důvodu alokace neuspěli. Žadatelé, kteří nežádali o dotaci nebyli bráni jako neúspěšní žadatelé.

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

Představil intervenci 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů. V uvedené intervenci došlo k několika úpravám. U kritéria č. 2 bylo přidáno podkritérium 2.3, které umožňuje získat bodové ohodnocení výrobců krmiv. Bylo zrušeno kritérium č. 7 (spolupráce s potravinovou bankou). U dalších kritérií došlo ke zpřesnění jejich výkladu.

Intervence 49.75 – Zahájení činnosti mladého zemědělce. V rámci úprav dochází ke změně bodování u kritéria č. 4, a to ve smyslu snížení počtu preferenčních bodů z 10 na 5 preferenčních bodů a zároveň ke snížení požadavku příjmu za zpracování vlastní zemědělské produkce ze 100 000 Kč na částku 50 000 Kč za jeden účetně uzavřený rok. Bylo zrušeno kritérium za spolupráci s potravinovou bankou a v kritériu byl zrušen požadavek na VDJ. Další úpravy jsou u kritéria č. 9.

Intervence 53.77 – Podpora operačních skupin a projektů EIP. V uvedené intervenci je aktuálně navrženo snížení max. výše způsobilých výdajů, a to na 5 mil. Kč na projekty s investicí a na 2 mil. Kč na projekty bez investice. U vybraných podkritérií hodnocených Hodnotitelskou komisí došlo k úpravám výše preferenčních bodů. U podkritéria 1.6 Plánované nadstandardní šíření výsledků byl více rozpracován postup udělování dílčích bodů. V případě preferenčního kritéria č. 4 zaměřeného na MSP byla sjednocena výše na 5 bodů. Všechny úpravy jsou popsány v prezentaci a podkladových dokumentech, které jsou součástí zápisu.

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 05/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** preferenční kritéria pro intervence vyhlášené ve 4. kole příjmu žádostí.

BOD 6) HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU SZP 2023–2027

Josef Tabery (MZe – ŘO RV)

Představil roční prováděcí plán hodnocení SP SZP na rok 2024 a informoval, že tento plán byl představen a projednán se členy TPS pro monitoring a hodnocení SP SZP v březnu 2024. Hlavní hodnotící aktivity jsou v roce 2024 zaměřeny na sběr dat, podpůrné studie pro hodnotitele a výběr hodnotitele v rámci veřejné zakázky pro průběžné a ex-post hodnocení, které bude probíhat až do roku 2030. Podotkl, že v rámci interně prováděné hodnotící činnosti je plánována realizace geoprostorové analýzy v oblasti Přímých plateb, včetně podmíněnosti a environmentálních intervencí rozvoje venkova. Během roku 2024 bude připravena zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku k průběžnému a ex-post hodnocení SP SZP. Předpokládaný I. výstup průběžného hodnocení bude

v roce 2026. U externě prováděné hodnotící činnosti je realizováno celkem 6 aktivit, které jsou zaměřeny na vyhodnocení efektů ekoschémat (bude probíhat každoroční výstup v letech 2025–2028), hodnocení vývoje trendů v početnosti ptáků, vyhodnocení sekvestrace uhlíku, vykazování povinných údajů ve včelařství a na emisní kalkulačtor. Na hodnocení se podílí také Ústav zemědělské ekonomiky a informací, a to formou tematických úkolů (např. rozvoj systému pro hodnocení, jednotkové náklady pro intervenci Podpora vzdělávání a další oblasti nebo zhodnocení přímých plateb).

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 06/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** informaci o hodnocení Strategického plánu SZP 2023–2027.

BOD 7) NAPLŇOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE V ROCE 2024

Zuzana Dvořáková (MZe – vedoucí oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci)

Představila aktuální stav realizace komunikační strategie SP SZP v I. polovině roku 2024. Nosným tématem prvního pololetí byla komunikační kampaň k jednotné žádosti 2024, a to jak ze strany MZe, tak i ze strany SZIF. Nástroje, které byly využity, jsou direkt maily, informace na webových stránkách MZe a SZIF, Facebook, informační materiály, metodiky, webináře, videozáznamy, video návody, prezentace na výstavách a veletrzích, konference, semináře, workshopy organizované Celostátní sítí pro venkov a přednášky na akcích nevládních neziskových organizací. Finanční zdroje pro realizaci komunikační strategie byly čerpány z Technické pomoci SP SZP, přičemž plán pro letošní rok je průběžně naplňován. Všechny dokumenty jsou primárně připravovány v digitální podobě. Průběžně je aktualizována sada informačních materiálů k SP SZP, další revize je plánována pro účely Země živitelky 2024. Dále upozornila na novou funkcionalitu sekce Dotace na webu www.eagri.cz ve formě rozcestníku, která umožní rychlejší vyhledávání aktuálních informací k SP SZP. Následně informovala o aktivitách Celostátní sítě pro venkov, které přispívají k naplňování komunikační kampaně. V přehledu jsou vyznačeny jak již realizované akce (například LeaderFEST 2024), tak i akce plánované na druhé pololetí (například Konference pozemkové úpravy). Klíčovou akcí celé komunikační kampaně je každoročně prezentace na Zemi živitelce. Na závěr svého vystoupení představila několik aktivit realizovaných regionálními pracovníky Celostátní sítě pro venkov.

Závěr: Monitorovací výbor SP SZP jednomyslně přijal usnesení č. 07/06/2024, že **projednal a bere na vědomí** informaci o naplňování komunikační strategie v roce 2024.

BOD 8) DALŠÍ A ZÁVĚR

Jaroslav Šebek (Asociace soukromého zemědělství ČR)

Opětovně vznesl výzvu ke svolání pracovní skupiny z důvodu změn v definici podniků, které se na pracovních skupinách neprojednaly. Bodovací kritéria jsou špatně nastavená a je třeba je znovu projednat a změnit.

Pavel Sekáč (předseda MV)

Doporučil, aby body, které byly prezentovány a rozporovány, byly otevřeny na plánovaném koaličním jednání K 10, které bude v brzké době svoláno panem ministrem. Nepřísluší mu přijímat politická rozhodnutí. Svolávání pracovní skupiny na politické úrovni nemůže být realizováno z pozice vrchního ředitele sekce.

Christina Borchmann (EK – DG AGRI)

Poděkovala ze velmi zajímavé jednání. Bylo velmi podnětné sledovat diskusi a vstupy jednotlivých partnerů. Popřála úspěchy v dalším řešení a nastavování intervencí v SP SZP.

ZÁVĚRY ZE 6. ZASEDÁNÍ MV SP SZP

Monitorovací výbor SP SZP 2023–2027 schválil:

1) Představený program jednání.

Monitorovací výbor SP SZP 2023–2027 přijal jednomyslně následující usnesení

2) Usnesení č. 02/06/2024, že projednal a bere na vědomí Informace o Výroční zprávě o výkonnosti za rok 2023.

3) Usnesení č. 03/06/2024, že projednal a bere na vědomí informace o 2. a 3. změně SP SZP 2023–2027 a uděluje mandát zpracovatelům k finalizaci změnového formuláře pro předložení Evropské komisi.

4) Usnesení č. 04/06/2024, že projednal a bere na vědomí informaci o Stavu implementace SP SZP 2023–2027.

5) Usnesení č. 05/06/2024, že projednal a bere na vědomí preferenční kritéria pro intervence vyhlášené ve 4. kole příjmu žádostí.

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

6) Usnesení č. 06/06/2024, že projednal a bere na vědomí informaci o hodnocení Strategického plánu SZP 2023–2027.

7) Usnesení č. 07/06/2024, že projednal a bere na vědomí informaci o naplňování komunikační strategie v roce 2024.

V Praze dne 23. 7. 2024

Ing. Pavel Sekáč, Ph.D. v. r.
předseda MV SP SZP 2023–2027

Prezenční listina – k 6. zasedání Monitorovacího výboru SP SZP 2023–2027

Datum a čas: 18. 06. 2024 od 9:30 hod.

Místo: Vzdělávací a informační centrum FLORET, Květnové náměstí 391, Průhonice

ČLENOVÉ, NÁHRADNÍCI, POVĚŘENÉ OSOBY			
1.	Adamcová Kateřina, Ing.	SZIF	členka
2.	Belada Bohumil, Ing.	IZPP	náhradník člena
3.	Beneš Luděk, Ing., MBA	SMS ČR	člen
4.	Brož David, Ing.	SMA ČR	člen
5.	Bučilová Radka, Ing.	MPO	členka
6.	Čámská Klára, Ph.D., Ing.	AOPK	náhradnice člena
7.	Čiernik Marian, Ing.	MZe	člen
8.	Gebhart Michal, Mgr., MBA	SPÚ	člen
9.	Götzová Jitka, Ing.	MZe	členka
10.	Hlaváček Václav, Ing., CSc.	AK ČR	člen
11.	Chládek Martin, Ing.	MMR	člen
12.	Jílek Petr, Ing.	MZe	člen
13.	Jirovský Miloš, Ing.	SZIF	náhradník člena
14.	Kružík Radek, Ing.	IZPP	člen
15.	Láníčková Barbora, Ing.	SMO ČR	pověřená osoba
16.	Lehejček Jiří, Ing., Mgr, Ph.D.	MŽP	pověřená osoba
17.	Libichová Věra, PaedDr.	SPOV ČR	náhradnice členky
18.	Lojda Jan, Ing.	MZe	náhradník člena
19.	Ludvík Martin, Ing.	OUČR/ZUČM	člen
20.	Menclová Karolína, Ing.	ČMSZP	náhradnice člena

21.	Nguyen Thuy Diar, Mgr.	Úřad vlády – Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	náhradnice členky
22.	Nováková Petra, Ing.	MF ČR	členka
23.	Psota Robert, Mgr.	SVOL	pověřená osoba
24.	Rexa Martin	Zelený kruh	člen
25.	Sekáč Pavel, Ing., Ph.D.	MZe	člen
26.	Schönherrová Eva	ČBK	členka
27.	Šebek Jaroslav, Mgr., Ing.	ASZ ČR	člen
28.	Šír Jiří, Ing.	PK ČR	člen
29.	Štefl Jan, Ing.	ASZ ČR	člen
30.	Štěpánek Zdeněk, Ing.	AK ČR	člen
31.	Tabery Josef, Ing.	MZe	náhradník člena
32.	Ulrich Jan	ZS ČR	člen
33.	Urbánková Kateřina, Bc.	PRO-BIO	členka
34.	Večeř Ondřej, Mgr.	NS MAS	náhradník člena
35.	Veselá Ladislava, Mgr.	MPSV	náhradnice členky
36.	Vopava Vítězslav, Ing.	SZIF	náhradník členky

HOSTÉ			
1.	Bělinová Kateřina, Ing.	MZe	host
2.	Borchmann Christina	Evropská komise, DG-AGRI	stálý host
3.	Brožková Alena	Tlumočnice	host
4.	Dvořáková Zuzana, Ing.	MZe	host
5.	Haluzová Jana, Ing.	MZe	host
6.	Hertel Roman, Ing.	MZe	host
7.	Kostohryzová Hana	Tlumočnice	host

8.	Kredbová Lucie, Ing.	MZe	host
9.	Kristenová Marta, Mgr.	MZe	host
10.	Křížová Irena, Ing.	MZe	host
11.	Kubů Alena, Ing.	MZe	host
12.	Kuna David, Ing.	MZe	host
13.	Licek Jiří, Ing.	MZe	host
14.	Llupi Vlasáková Veronika, Ing.	MZe	host
15.	Malá Margita, Ing.	MZe	host
16.	Martinec Radovan, Ing.	MZe	host
17.	Michalisko Jiří, Bc.	ČMSZP	host
18.	Nolfová Antonia, Ing.	MZe	host
19.	Osoha Bohdan, Ing.	MZe	host
20.	Perglerová Marie, Ing.	MZe	host
21.	Polišenská Anna, Ing.	MZe	host
22.	Pospíšilová Iva, Ing.	MZe	host
23.	Povolný Pavel	Evropská komise, DG AGRI	stálý host
24.	Sváčková Marie, Ing.	MZe	host
25.	Valenčíková Marina	Evropská komise, DG AGRI	stálý host
26.	Veningerová Ivana, Ing.	MZe	host